

Naar der i det følgende tales om Arbejdsgivere og Arbejdere, tænkes nærmest paa legemligt Arbejde, og indenfor dette tænkes ikke paa Landbruget og de til Landbruget regnede Erhverv, fordi Arbejderne dér kun i ringe Omfang er »organiserede«. Undersøgelserne vedrører altsaa nærmest Haandværk, Industri, Jord- og Transportarbejde og Arbejde, der ganske kan stilles i Klasse med saadanne Erhverv, naar Arbejdere inden for Erhvervet har dannet Organisationer.

Antallet af saadanne Arbejdere kan efter Statens statistiske Bureaus Opgivelse*) for Aaret 1906 anslaaes til i alt 236,000 (188,000 Mænd, 48,000 Kvinder).

Deraf var ca. 97,000 organiserede (i 1908 ca. 115,000).

Af de organiserede Arbejdere tilhørte atter i 1906 ca. 78,000 (i 1908 ca. 96,000) Organisationer, der har sluttet sig sammen under »De samvirkende Fagforbund i Danmark«.

Arbejdsgivere i Danmark, der var organiserede under »Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening«, beskæftigede i 1909 mindst 72,000 organiserede og uorganiserede Arbejdere.

Det ses af disse Tal, at »Arbejdsgiverforeningen« og »De samvirkende Fagforbund« i vidt Omfang kan optræde som Talsmand for henholdsvis Arbejdsgiver- og Arbejder-Interesser. I den følgende Fremstilling skal for Kortheds Skyld Ordet: Arbejdsgiver betegnes med Arg. og Arbejder med Arb.

Man er i Udvalget enig om, at der i stærkere Grad, end det hidtil overalt har været Tilfældet i Arbejdsstridigheder, bør sondres mellem den Strid, der føres for at haandhæve Rettigheder, der allerede er erhvervede eller antages at være erhvervede gennem de mellem Organisationerne sluttede Aftaler, og den Strid, der føres for at skabe ny Ret paa Omraader, hvor der ikke ved sluttede Aftaler er skabt Ret, altsaa klart at sondre mellem *Retstvistigheder* og de saakaldte *Interessetvistigheder*.

Som det vil fremgaa af det følgende, har Udvalget beskæftiget sig med tre forskellige Udarbejdelser, nemlig:

- I. Regler for Behandling af faglig Strid,
- II. Lovforslag om Oprettelse af en staaende Voldgiftsret i Arbejdsstridigheder og
- III. Lovforslag om Udnævnelse af en Forligsmand i Arbejdsstridigheder.

Af disse 3 Udarbejdelser vedrører Nr. I. baade Rets- og Interessesstridigheder, Nr. II. kun Retsstridigheder, Nr. III. nærmest kun Interessesstridigheder.

Retsstridigheder.

Parterne er til en vis Grad enige i, at vi for Industri og Haandværks Vedkommende staaer ved Enden af en Udviklingsperiode. Den Opfattelse fastholdes ikke længer saa ubetinget som tidligere, at det er en Privatsag mellem den enkelte Arg. og den enkelte Arb., paa hvilke Vilkaar Arb. ne giver sig i Arbejde hos Arg. en. Arb. ne tillader ikke den enkelte Arb. ved at underbyde Kammeraterne at konkurrere Arbejdslønnen nedad, og Arg. ne kommer den enkelte Kollega til Hjælp, naar han bliver Genstand for Pression fra Arb. nes Side. Fra et *individuel* Spørgsmaal er Arbejdsvilkaaret blevet et *kollektivt*, og dette giver sig Udtryk deri, at Hovedbasis for Arbejdsvilkaarene ikke længer er den individuelle Arbejdskontrakt, sluttet Mand og Mand imellem, men den kollektive Overenskomst, sluttet mellem Arg.- og Arb.-organisationer.

Det Middel, man har anvendt for at *naa* til denne Ordning, er den økonomiske Krig i Form af Arbejdsstandsning — Strejke og Lockout —, og Spørgsmaalet er nu, naar det gælder om at *forsvare* den saaledes tilkæmpede Ordning, om Parterne ogsaa til dette Formaal skal være henvist til det samme Middel — den økonomiske

* Se Bilag V. til Fællesudvalgets Beretning, nedenfor Sp. 3037—40.